

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАФТИ І ГАЗУ

Кафедра філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

З.С. Директор інституту гуманітарної
підготовки та державного управління

Д.І. Дзвінчук
(підпис) (ініціали, прізвище)

«*15*» _____ 2018 р

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

_____ (назва навчальної дисципліни)

Спеціальність _____ 035 філологія _____
(шифр і назва спеціальності)

гуманітарної підготовки та державного управління

Інститут _____
(назва інституту)

Івано-Франківськ
2018 - 2019 навчальний рік

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАФТИ І ГАЗУ**

Кафедра філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту гуманітарної
підготовки та державного управління

_____ Д.І. Дзвінчук
(підпис) (ініціали, прізвище)
«__» _____ 2018 р

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність _____ 035 філологія _____
(шифр і назва спеціальності)
гуманітарної підготовки та державного управління

Інститут _____
(назва інституту)

Івано-Франківськ
2018 - 2019 навчальний рік

Робоча програма розроблена з вступ до спеціальності та основи наукових досліджень для студентів за спеціальністю 035 Філологія.

Розробник:

к. філол. наук, доцент кафедри філології та перекладу, Мучка М. З.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філології та перекладу

Протокол від «4» вересня 2018 р. № 1

Завідувач кафедри д. філол. н., проф. О. В. Когут

_____ (О. В. Когут)

(підпис) (ініціали та прізвище)

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри, д. філол. н., проф. О. В. Когут

_____ (О. В. Когут)

(підпис) (ініціали та прізвище)

1. МЕТА ТА ЗАДАЧІ ДИСЦИПЛІНИ, ЇЇ МІСЦЕ І ЗНАЧЕННЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.

Предметом вивчення курсу “Вступ до спеціальності: переклад та основи наукових досліджень” є основні теоретичні поняття перекладознавства, які дозволять узагальнити висновки з спостережень над окремими випадками перекладу, будуть слугувати теоретичною основою для перекладацької практики, забезпечать вироблення ефективних стратегій пошуку необхідних засобів вираження та їх відбору в процесі перекладу. Вивчення основ наукових досліджень спрямоване на те, щоб розкрити сутність, роль, функції науки й наукових досліджень у суспільному житті, їх взаємозв'язок із практикою. Чільне місце посідає розгляд методології і методів наукових досліджень, їх застосування в економічних науках. Актуальними є практичні рекомендації щодо логіки наукових досліджень, змісту наукової діяльності й самостійної роботи з навчальною, науковою, методичною літературою, підготовки курсових робіт.

Мета курсу:

- Системно подати виклад теоретичного матеріалу з питань історії перекладу та перекладацької думки, особливостей, що існують у співвідношеннях різних мов і які є важливими для перекладацької роботи.
- Розглянути загальні завдання та умови роботи над мовою перекладу у зв'язку з вимогами, що ставить перед перекладом мова, як засіб спілкування та обміну думками.
- Ознайомити з лексикографічним аспектом перекладу, вибором словників та методикою їх використання в процесі перекладацької практики.
- Сформувані у студентів базове розуміння значення науки і наукових досліджень, а на цій основі – вміння, дотримуючись логіки проведення наукового пошуку та опираючись на адекватно відібрані методи, здійснювати власну наукову діяльність та оформляти її результати відповідно правил.

Завдання курсу:

- навчити студентів орієнтуватися в основних поняттях курсу та адекватно аналізувати та оцінювати матеріал оригіналу та перекладу, обирати прийоми передачі слів, реалій, фразеологізмів, граматичних конструкцій при перекладі;
- розвинути у студентів навички самостійного опрацювання науково-теоретичних джерел з перекладознавства;
- навчити студентів орієнтуватися в історії перекладу та перекладацької думки, вміти пояснити мовні явища, характерні для різного роду перекладів, запропонувати власний вибір того чи іншого способу перекладу в процесі аналізу перекладеного твору;
- ознайомити студентів із методологією та методами наукових досліджень загалом та у сферах філології, перекладу і педагогічних наук зокрема;
- ознайомити студентів із методами раціонального підбору, читання і конспектування наукової літератури та методикою підготовки рефератів, наукових доповідей, звітів, статей;
- навчити написанню рефератів, підготувати до написання курсових і випускних кваліфікаційних робіт.

2. ВИМОГИ ДО КОМПЕТЕНЦІЙ, ЗНАНЬ ТА УМІНЬ

Студенти повинні знати:

- основні відомості із предмету “ Вступ до спеціальності: переклад та основи наукових досліджень ”;
- основні методи лінгвістичних досліджень перекладних явищ англійської та української мов;

- історію перекладу та перекладацької думки, мовні явища, характерні для різного роду перекладів, як зробити власний вибір того чи іншого способу перекладу в процесі аналізу перекладеного твору;
- загальну методику наукової діяльності;
- технологію роботи над науковою темою;
- порядок підготовки рукопису наукової роботи;
- основні вимоги до оформлення наукової роботи.

Студенти повинні вміти:

- орієнтуватися в основних поняттях курсу та адекватно аналізувати та оцінювати матеріал оригіналу та перекладу, обирати прийоми передачі слів, реалій, фразеологізмів, граматичних конструкцій при перекладі;
- самостійно опрацювати науково-теоретичні джерела з перекладознавства;
- орієнтуватися в історії перекладу та перекладацької думки, вміти пояснити мовні явища, характерні для різного роду перекладів, запропонувати власний вибір того чи іншого способу перекладу в процесі аналізу перекладеного твору;
- пояснити феномен науки, її роль в розвитку сучасного суспільства;
- визначати адекватні методи і форми проведення наукового дослідження;
- застосовувати основні форми і механізми отримання нових результатів у науковій діяльності;
- використовувати отримані знання для підготовки самостійної індивідуальної наукової роботи.

Формами **самостійної роботи** є підготовка до практичних занять та заліку, виконання вправ на переклад реалій, фразеологізмів, прислів'їв та приказок, граматичних конструкцій, віршованих рядків; опрацювання теоретичних джерел з основ перекладознавства; написання рефератів, курсових та дипломних робіт, участь студентів у науково-практичних конференціях та семінарах.

3. СКЛАД І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Курс та семестр за робочим навчальним планом		1	Всього
Кількість кредитів ECTS		3	3
Кількість семестрових модулів		1	1
Повний обсяг часу, год.		90	90
В тому числі кількість аудиторних занять, год.		36	36
З них, год.	лекційних	18	18
	лабораторних	-	-
	Практичних (семінарських)	18	18
Види завдань та робіт (РГР, РПР, КР, КП)			
Обсяг часу на СРС, год.		54	54
Індивідуальна робота, год.		-	-
Підсумкова форма контролю I – екзамен 3 - залік		3- залік	3- залік

3.1 РОЗПОДІЛ ЗА СЕМЕСТРАМИ ТА МОДУЛЯМИ

№	Найменування змістових модулів	Кількість годин (ауд. / СРС)		
		Лекції	Лабораторні заняття	Практичні заняття (семінарські заняття)
Семестровий модуль 1				
1	Вступ до спеціальності - переклад	10	-	10
Семестровий модуль 2				
2	Основи наукової діяльності	8	-	8
Всього:		36		

СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 1**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. (Вступ до спеціальності - переклад)****Лекція № 1****Історія професії – короткий огляд**

Професія перекладача - одна з найдавніших. Необхідність у ній виникла, тільки-но склалися національні мови, відмінні одна від одної. Кожна мова, кожен діалект несе національну своєрідність, відбиває історію і культуру кожного народу. Тому нестаток у перекладачах залишається і росте з розвитком міжнародних відносин і міжнародного туризму. У лекції розглядаються та аналізуються наступні питання; історія професії – короткий огляд; де працюють українські перекладачі; історія кафедри філології та перекладу ІФНТУНГ.

Лекція № 2**Перекладознавство – наука про переклад**

У лекції розглядаються та аналізуються наступні питання: переклад – визначення; типи й види перекладу; перекладознавство – наука про переклад; функції перекладу в сучасному світі.

Лекція № 3**Історія художнього перекладу короткий огляд (від античності до доби романтизму)**

У лекції розглядаються та аналізуються наступні питання: історія художнього перекладу античного світу, епохи середньовіччя, доби Відродження, епохи Бароко, доби Просвітництва, доби романтизму.

Лекція № 4**Історія художнього перекладу короткий огляд (кінець XIX-XX століть)**

До питань даної лекції належить переклад доби критичного реалізму (1880–1910-ті рр.), період "Розстріляного Відродження" (1920-1937/41) у СРСР та в УРСР (неокласики М.Зеров, М.Драй-Хмара, П. Филипович, М. Рильський та ін.) та переклад у незалежній Україні.

Лекція №5**Основи майстерності перекладача**

До тематики даної лекції належать наступні питання: небезпека словникових помилок, переклад фразеологізмів і реалій, передача імен та прізвищ, багатство мови й стиль перекладача, закономірності перекладу науково-технічної літератури, формування перекладацької компетенції майбутніх перекладачів у процесі перекладу текстів нафтогазової тематики

СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. (Основи наукових досліджень)

Лекція № 1

Організація науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі

Історія зародження та розвитку науки нараховує багато століть. Ще на зорі свого розвитку людство полюшувало умови життя за рахунок пізнання і незначного перетворення навколишнього світу. Століттями нагромаджений і узагальнений досвід передавався наступним поколінням. Механізм успадкування нагромадженого досвіду поступово удосконалювався за рахунок встановлення певних звичаїв, традицій, писемності.

Головними питаннями даної лекції є: історичні етапи становлення та розвитку науки, особливості сучасної науки, суб'єкти наукової роботи і діяльності у вищому навчальному закладі, організація вузівської науки, види і форми науково-дослідної роботи, система управління науково-дослідною роботою, структура ІФНТУНГ та його науково-дослідна діяльність

Лекція № 2

Поняття науки та її нормативне регулювання

Головними питаннями даної лекції є поняття науки та її функцій, наукова діяльність та глобалізація науки, структура і класифікація науки, законодавчо-нормативне регулювання науки в Україні, пріоритетні напрями розвитку науки в Україні, науково-дослідна робота студентів ІФНТУНГ

Лекція № 3

Методологічні засади наукових досліджень

У даній лекції розглядаємо: об'єкт та предмет наукового дослідження, їх класифікація, методи дослідження та їх класифікація, процес наукового дослідження та його стадії.

Лекція № 4

**Методика підготовки і оформлення курсових,
дипломних та магістерських робіт**

До тематики даної лекції належать наступні питання: поняття, загальна характеристика і вимоги до курсових та дипломних робіт; основні етапи підготовки курсових та дипломних робіт; структура та технічне оформлення курсових та дипломних робіт; підготовка до захисту та захист курсової та дипломної роботи, підготовка до захисту та захист курсової та дипломної роботи, магістерська робота: поняття та її підготовка.

3.3 ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Обсяг годин	Модулі, змістові модулі, практичні заняття	Мета роботи
18	1 семестр Модуль 1 Змістовий модуль 1	
2	Історія професії – короткий огляд	Навчити студентів розуміти та якісно засвоїти теоретичний матеріал лекційного курсу “Вступ до спеціальності та ОНД”.
2	Перекладознавство – наука про переклад	Розглянути теоретичні аспекти науки про переклад, її функції та зв'язок з іншими галузями
2	Історія художнього перекладу короткий огляд (від античності до доби романтизму)	Навчити студентів орієнтуватися в історії перекладу та перекладацької думки, вміти пояснити мовні

		явища, характерні для різного роду перекладів
2	Історія художнього перекладу короткий огляд (кінець XIX-XX століть)	Навчити студентів орієнтуватися в історії перекладу та перекладацької думки, вміти пояснити мовні явища, характерні для різного роду перекладів, запропонувати власний вибір того чи іншого способу перекладу в процесі аналізу перекладеного твору
2	Основи майстерності перекладача	Розглянути загальні завдання та умови роботи над мовою перекладу у зв'язку з вимогами, що ставить перед перекладом мова, як засіб спілкування та обміну думками.
Модуль 2 Змістовий модуль 2		
2	Організація науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі	Ознайомити з організацією науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі.
2	Поняття науки та її нормативне регулювання	Розглянути поняття науки та її нормативне регулювання Навчити студентів орієнтуватись у граматичних питаннях перекладу.
2	Методологічні засади наукових досліджень	Розглянути методологічні засади наукових досліджень, навчити студентів вибирати методи дослідження та використовувати їх у процесі наукового дослідження на всіх його стадіях.
2	Методика підготовки і оформлення курсових, дипломних та магістерських робіт	Ознайомити студентів з поняттями та вимоги до курсових, дипломних та магістерських робіт. Розглянути основні етапи підготовки курсових, дипломних та магістерських робіт. Навчити студентів правильно технічно оформляти курсові, дипломні та магістерські роботи. Підготовка до захисту та захист курсової та дипломної роботи.

3.4 САМОСТІЙНА РОБОТА

Зміст самостійної роботи	Література
Семестровий модуль 1(Вступ до спеціальності - переклад)	
ДР1 – С.7	2
ДР 2 – С. 7	2
ДР 3 – С. 8	2
ДР 4 – С.8-9	2

ДР 5 – С. 9-10	2
Семестровий модуль 2(<i>Основи наукових досліджень</i>)	
ДР 1 – С. 21	2
ДР 2 – С. 21-22	2
ДР 3 – С. 22-23	2
ДР 4 – С. 23	2

ДР – домашня робота

4. ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

4.1 РОЗПОДІЛ БАЛІВ (КРЕДИТІВ ECTS)

Семестровий модуль № 1		
Вид роботи	К-сть балів	К-сть Кредитів (3)
Контрольна робота № 1	20	0,6
Накопичувальна частина дисципліни: виконання та захист домашніх робіт; виконання поточних завдань, виконання самотійної роботи	80	2,4

4. 2 ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ

Для оцінки якості засвоєння дисципліни в РСО запроваджена 100 бальна шкала. Шкали оцінювання та визначення навчання наведені в наступній таблиці:

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS	Рекомендована система оцінювання згідно із наказом МОНУ № 48 від 23.01.2004 р.
Відмінно	90-100	A	Відмінно - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100 (відмінно)
Добре	82-89	B	Дуже добре - вище середнього рівня з кількома помилками	75-89 (добре)
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю грубих помилок	60-74 (задовільно)
	60-66	E	Достатньо - виконання задовольняє мінімальні критерії	
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти екзамен	35-39 (незадовільно із можливістю повторного складання екзамену)
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	0-34 (незадовільно із обов'язковим повторним вивченням модуля)

Рекомендована література

1. Мучка М. З. Вступ до спеціальності та ОНД: конспект лекцій. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2015. – 117с.
2. Мучка М. З. Вступ до спеціальності та ОНД: методичні вказівки для самостійної роботи студентів. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2015. – 43с.
3. Павлик, В. І. Історія перекладу: конспект лекцій / В. І. Павлик. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. - 206 с.
4. Павлик, В. І. Історія перекладу: практикум / В. І. Павлик. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. - 52 с.
5. Павлик, В. І. Історія перекладу: метод. вказ. для сам. роботи / В. І. Павлик. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. - 72 с.
6. Веняминаова В.М. Жанры английской научной речи: Композиционно-речевые формы. – К.: 1988, 121 с.
7. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія (на матеріалі перекладів творів укр. літ. англ. мовою). – Львів, 1975. – 175 с.
8. Крупнов В.М. Лексикографические аспекты перевода. – М.: 1959. – 150 с.
9. Рецкер Л.И. Пособие по переводу с английского языка на русский. – М.: 1982. – 159 с.
10. Федоров А.В. Введение в теорию перевода. – М.: 1953. – 335 с.
11. Швейцер А.Д. Теория перевода: статус, проблемы, аспекты. – М.: 1988. – 215 с.
12. Закон України "Про наукову та науково-технічну діяльність" №1977-ХІІ від 13 грудня 1991 року із змінами та доповненнями
13. Закон України "Про вищу освіту" №2984-ІІІ від 17 січня 2002 року із змінами та доповненнями
14. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.

3.2 Додаткова література

1. Minakova A.P., Naumova Z.S. On Diplomatic Practice (Пособие по устному и письменному переводу с английского языка). – М.: 1963. – 84 с.
2. Васильева В.С. Eng.-Rus.-Engl written translation. Practical aid. – Днепропетровск, 1990. – 84 р. Калужная В.В. Стиль англоязычных документов международной организации. – К.: 1982. – 121 с.
3. Колакова К.И. I can give you a hand (Пособие по двухстороннему переводу). – М.: 1976. – 118 с.
4. Контрастивное исследование оригинала и перевода художественного текста. – Одесса, 1986. – 163 с.
5. Крупнов В.М. Курс перевода: Английский язык: общеполитическая лексика. – М.: 1979. – 231 с.
6. Крупнов В.М. Пособие по общественно-политической официально-деловой лексике. – М.: 1984. – 224 с.
7. Минакова А.П., Наумова З.С. Пособие по устному и письменному переводу с английского языка. – М.: 1963. – 84 с.
8. Прагматичні аспекти мовного функціонування та проблеми перекладу. – Ужгород, 1997. – 73 с.
9. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. Практический курс перевода: Английский язык. – К.: 1982. – 199 с.
10. Славина М.М., Бударкевич М.Н. Сборник упражнений по переводу с английского языка на русский (грам. трудности). – М.: 1974. – 159 с.
11. Структурно-семантический анализ текста. – М.: 1982. – 134 с.
12. Текстология английской научной речи. Под ред. Г.М. Агапова. – М.: 1978. – 194 с.
13. Толстой С.С. Как переводить с английского языка. – М.: 1960. – 112 с.
14. Читалина Н.А. Учитесь переводить (лексические проблемы перевода). – М.: 1975. – 80 с.
15. Методология научного исследования. Учебное пособие для вузов. \ Рузавин Г.И. – М., 1999 – 317 с.
16. Основы научных исследований. Учебное пособие для вузов. \ Наринян А.Р. – К., 2002 – 112 с.
17. Основы научных исследований. Учебное пособие для вузов. \ Фрумкин Р.А. – Алчевск., 2001 -201 с.
18. Сиденко В.М., Грушко И.М. Основы научных исследований – Харків, Вища школа, 2002 – 200 с
19. Філіпенко А.С. Основы научных исследований. Конспект лекций: Посібник.-К.: Академвидав, 2004.- 208 с.
20. Єріна А.М.Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник.- К.-2004.- 212 с.
21. Малюга Н.М.Наукові дослідження в бухгалтерському обліку:Навчальний посібник.-Житомир ПП Рута, 2003.-476 с.